

Informacija o prodaji zlata centralnih banaka

Piše: mr Emina Ćeman, rukovodilac Odjeljenja za bankarstvo

Treća godina primjene Ugovora centralnih banaka o zlatu (CBGA) završena je 26. septembra/rujna 2007. godine. Prema podacima Svjetskog vijeća za zlato (*World Gold Council*), evropske centralne banke su tokom treće godine Ugovora prodale oko 475 tona zlata. Potpisnice Ugovora su u prvoj godini, od dozvoljenih 500 tona, prodale 497,2 tone, a u drugoj su prodale 395,8 tona. Prema dostupnim podacima, centralne banke i Međunarodni monetarni fond (MMF) ukupno drže 30.374 tona zlata u svojim rezervama, koje postepeno smanjuju. Ugovor, koji je važeći za period od 27. septembra/rujna 2004. godine do 26. septembra/rujna 2009. godine, je obnovljen u martu/ožujku 2004. godine. Tada je 15 evropskih centralnih banaka potpisalo sporazum o ograničenju prodaje zlata u periodu

od pet godina na 2.500 tona, sa godišnjim ograničenjem od 500 tona. Ovo je obnovljeni sporazum iz 1999. godine, a ograničenje koje je bilo postavljeno u tom ugovoru iznosilo je 2.000 tona. Potpisnice Ugovora su Austrija, Belgija, Finska, Francuska, Njemačka, Irska, Italija, Luksemburg, Holandija, Portugal, Španija, Švedska, Švajcarska, Grčka i Evropska centralna banka. Za razliku od prethodnog ugovora, u novom ugovoru nema Velike Britanije, čije je mjesto zauzela Grčka. Prema podacima Svjetskog vijeća za zlato iz marta/ožujka 2007. godine, SAD su sa 8.133,5 tona bile na prvom mjestu rang liste imalaca zlata, a ostali bitni imaoci su bili Njemačka (3.422,5 tone), MMF (3.217,3 tone), Francuska (2.709,6 tone), Italija (2.451,8 tone) i Švicarska (1.290,1 tone).

Tabela daje pregled prodaje i najavljenih planova prodaje prema CBGA sa 4. oktobrom/listopadom 2007. godine:

	1. godina (04/05.)	2. godina (05/06.)	3. godina (06/07.)	Plan (2004-2009.)
Eurosistem (do 25 septembra/rujna)	352,2	385,8	352,0	
ECB	47,0	57,0	60,0	
Austrija (do kraja avgusta/kolovoza)	15,0	13,7	7,5	> 90 tona
Belgija (do kraja avgusta/kolovoza)	30,0	0,0		Plan nije objavljen
Francuska (do kraja avgusta/kolovoza *)	115,0	134,8	107,2	500-600 tona
Njemačka (do kraja avgusta/kolovoza)	5,4	5,3	5,0	
Holandija (do kraja avgusta/kolovoza)	55,0	67,0	14,0	165 tona
Portugal (do kraja avgusta/kolovoza)	54,8	44,9		Plan nije objavljen
Španija (do kraja avgusta/kolovoza)	30,0	62,5	149,3	Pojavljuju se periodične prodaje
još neimenovana država			9,0	
Švedska (do 23. septembra/rujna)	15,0	10,0	10,0	60 tona
Švicarska (do kraja avgusta/kolovoza)	130,0		113,0	250 tona
UKUPNO				
Do sada prijavljeno/ procijenjeno	497,2	395,8	475,0	

* Francuska je krajem 2004. godine transferisala približno 17 tona zlata BIS-u kao dio upotrijebljen za kupovinu dionica BIS-a. Smatrali su da

ova transakcija ne pripada CBGA (*Izvor podataka: Svjetsko vijeće za zlato*)

Disaster recovery elektronske pošte: veliki uspjeh sa malim ulaganjem

Pišu: koordinator Službe za računarsku mrežu mr Idriz Fazlić i dipl. inž. el. Edin Suljević

Među korisnicima informacione opreme postoji uzrečica koja kaže: “Postoje dvije grupe korisnika: oni koji su zbog raznih uzroka (kvarova, nepogoda, krađe ...) izgubili podatke i oni koji će ih tek izgubiti”. Ovo je najernja prognoza i korisnici se moraju zaštititi da do nje ne dođe “ni pod razno”. Poslije gubitka podataka, jedna trećina firmi se nikada ne oporavi. Uobičajeni, stari način čuvanja podataka je spasavanje na posebnim medijima – trakama, mikrofilmovima... Ovaj način može sačuvati podatke od gubljenja, posebno ako se čuvaju na nekoj drugoj lokaciji, izvan firme. Međutim, postavlja se pitanje koliko je potrebno vremena, poslije ovakvog incidenta, za neometan nastavak rada. U tu svrhu postoji drugi pristup – Disaster Recovery, odnosno oporavak od katastrofa. Rješenja za DR su prilično skupa, traže postojanje paralelnog centra na nekoj udaljenoj lokaciji (izvan lokacije na kojoj se nalazi firma). Svi podaci u radu se zapisuju istovremeno i na DR lokaciji, tako da aktivnosti na DR lokaciji počinju onoga momenta kada osoblje dođe do nje, autorizuje se na opremi (obično s istim lozinkama kao u svome radnome okruženju) i posao počinje.

Do izgradnje pravog centra za DR, Centralna banka BiH (CBBiH) se odlučila za privremenu lokaciju, koja nije puno udaljena od centralne,

ali zato ima komunikacionu i energetska infrastrukturu, kao i opremu. Analizom su ustanovljene sljedeće cjeline za koje je neophodno obezbijediti funkcionalnost na DR lokaciji:

1. Aplikativni softver – BRIS;
2. Sistem upravljanja korisnicima – AD (Active Directory);
3. Elektronska pošta – mail exchange;
4. Komunikacija sa udaljenim jedinicama – LAN/WAN i Internet.

Prva funkcija je realizovana velikim dijelom kod instalacije BRIS aplikacije, jer je nabavljen server i na udaljenoj lokaciji. Realizacija funkcije br. 4 je u toku, dok su funkcije 2 i 3 realizovane u toku oktobra/listopada. Kod realizacije funkcija 2 i 3, realocirani su neki serveri. Umjesto implementacije ponuđenog, u CBBiH je pronađeno rješenje kojim su ove dvije faze realizovane za znatno manje sredstava u odnosu na komercijalna rješenja koja su bila ponuđena.

Rješenje je bazirano na softveru “Duplog preuzimanja” kao na slici 1. Podaci (Normal – zelena linija) dolaze na server za njihov prijem (obradu). Program Duplo preuzimanje, svaku promjenu na izvornome serveru, do nivoa

jednog karaktera (bajta), kopira na rezervni server (Target server) preko LAN/WAN mreže (Replication – zelena linija). Ovime je obezbijedeno da se isti podaci (i aplikacije) nalaze na oba servera. U slučaju kvara izvornog servera (ili prestanka njegovog rada iz bilo kojeg razloga), dolazi do Failover događaja, i sve aktivnosti se prebacuju na rezervni server (braon linija). Kada je izvorni server ponovo spreman za rad (otkloni se uzrok pada), pokreće se proces Recovery (plava linija), čime se dolazi u stabilno stanje.

Prvi problem kod realizacije DR za elektronsku poštu bio je hardver. Računar na kojem se obrađuje elektronska pošta (MS paket Exchange server) je bio neadekvatan. Realociranjem servera obezbijedena su dva servera sa zadovoljavajućim karakteristikama i s istim hardverom: procesor Xeon 3.2GHz, 2GB memorije i po dva diska u miroru od 36GB za operativni sistem i 144GB za podatke, tj. elektronsku poštu.

U prvoj fazi je instaliran operativni sistem i softverski paket Exchange na oba servera. Definisan je testni period od tri dana tokom kojeg će paralelno raditi stari server za elektronsku poštu i novi server na kojem će poštu primati testna grupa od pet korisnika. U testnom periodu nije bilo nikakvih problema, pa se prešlo na fazu 2.

Faza 2 je prebacivanje kompletne obrade elektronske pošte sa starog na novi mail server. Posao je rađen postepeno: po 30 korisnika u jednome danu je prebacivano na novi server. U toku jedne radne sedmice posao je uspješno okončan i testiran. Problem se pojavio kod tri korisnika, koji su na svojim mašinama imali Outlook 2003, iako je, prema preporukama, potrebno imati Outlook 2000, jer je server za obradu elektronske pošte Exchange 2000, a ne 2003.

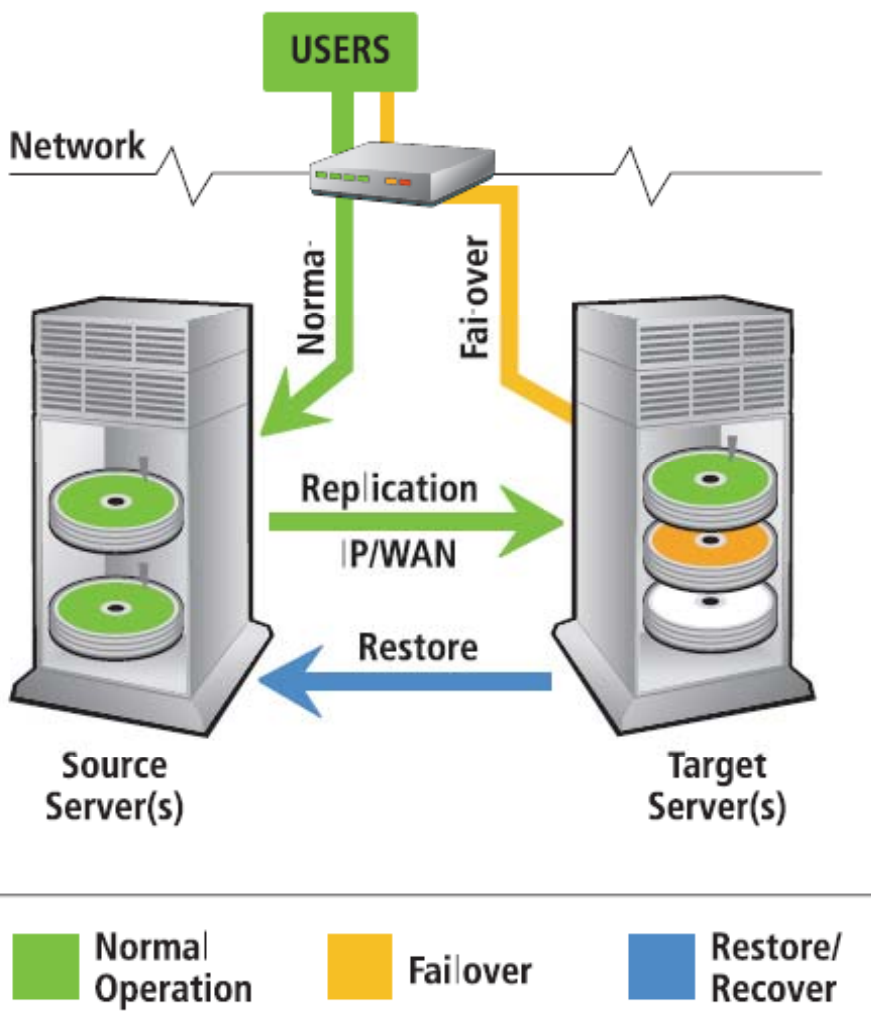
Završna faza, pokretanje programa "Duplo preuzimanje" na oba mail servera, kao i razmjena podataka između njih, morala je biti realizovana izvan radnog vremena, pa je to urađeno u vrijeme vikenda. Usaglašene su obrade na oba servera prema pravilima aplikacije „Duplo preuzimanje”. Sva pošta koja

dolazi na bazni mail server, prosljeđuje se i na rezervni mail server. Supervizor ispravnosti rada je program "Duplo preuzimanje". On kod promjene makar i jednog bajta na baznom serveru, odmah upućuje paket sa podacima o promjeni, kako bi bio ažuriran i rezervni server. Takođe, stalno prati raspoloživost servera. U slučaju da je bazni server neaktivan (inicijalno vrijeme neaktivnosti je bilo 30 sekundi, ali je povećan na pet minuta iz sigurnosnih razloga), aktivira se proces na rezervnom serveru "Failover", odnosno preuzimanja uloge baznoga servera. Tada program "Duplo preuzimanje" podešava parametre adresa servera tako, da i bazni server (koji je sada neaktivan) i rezervni imaju istu mrežnu adresu. Kako korisnici pristupaju serveru po imenu, a imenu baznog servera je data ista adresa kao

i kod rezervnog, tako se i korisnici zapravo nalaze na rezervnom serveru, mada oni nisu svjesni promjene. Ako je korisnik bio aktivan u momentu prebacivanja (radio sa elektronskom poštom), onda je potrebno da zatvori Outlook i ponovo ga pokrene. Kod novog pokretanja on će preuzeti adresu rezervnog servera i korisnik može normalno raditi. Rezervni mail server radi potpuno sve isto kao i bazni, tako da za korisnika nije ni bitno da zna da je došlo do promjene.

Po otklanjanju kvara, odnosno uzroka prebacivanja na rezervni server potrebno je ponovo aktivirati bazni server, kako bi se imala rezerva ako bi ponovo došlo do nekog problema. Posao se realizuje iniciranjem procedure "Recovery" koja obezbeđuje da na baznom serveru budu ažurirane sve promjene do kojih je došlo dok on nije bio aktivan. U sljedećem koraku se i korisnici ponovo vraćaju na bazni server. Sistem je u potpunosti funkcionalan kada se još aktivira i funkcija "Protect" koja će omogućiti supervizorskom programu "Duplo preuzimanje" da ponovo nadgleda rad baznog i rezervnog mail servera, kao i prije "incidenta". Sve navedene faze su u potpunosti testirane i sistem je funkcionalan. Ovo je primjer da se uz dobru organizaciju posla, sa više od deset puta manjim ulaganjima može postići potpuna funkcionalnost.

Jure Pelivan otišao iz CBBiH

Uposlenici Centralne banke BiH (CBBiH) su 26. septembra/rujna 2007. godine organizirali ispraćaj za dugogodišnjeg člana kolektiva CBBiH **Juru Pelivana**, koji nakon uspješne karijere u bankarstvu, odlazi iz CBBiH. Najveći dio svoje karijere Pelivan je proveo obavljajući razne funkcije u CBBiH i Narodnoj banci BiH. Proveo je deset godina na dužnosti direktora Filijale Narodne banke BiH u Livnu, a nakon prelaska u Sarajevo, obavljao je dužnost direktora sektora, viceguvernera, zamjenika guvernera, te guvernera Narodne banke BiH. U periodu od 1991. do 1992. godine obavljao je funkciju premijera Bosne i Hercegovine. U oktobru/

listopadu 1996. godine, Predsjedništvo BiH ga je imenovalo za člana prvog sastava Upravnog vijeća CBBiH, a kasnije je bio član Revizorskog komiteta CBBiH. Govoreći o velikom tragu koji je Pelivan ostavio kroz svoje godine djelovanja u Banci, guverner CBBiH **Kemal Kozarić** istakao je da su pozitivna energija, predanost poslu, mudrost i želja da pomogne svima bile osobine koje su gotovo postale sinonim za Juru Pelivana. „Jurina podrška i savjeti zasnovani na velikom znanju i godinama iskustva su nam uvijek bili od ogromne pomoći kod analize i donošenja odluka“, naglasio je guverner, koji je ovom prilikom u ime

kolektiva CBBiH Pelivanu uručio prigodan poklon. „Ovo ne treba shvatiti kao zbogom, jer će Jure uvijek biti član naše porodice u CBBiH, a vrata Banke će za njega uvijek biti otvorena“, rekao je Kozarić. Govoreći o svojim godinama provedenim u CBBiH, Jure Pelivan je istakao kako je teško tolike godine sumirati kroz samo nekoliko rečenica. „Zaista sam tokom svoje karijere, kako u Narodnoj, tako i u Centralnoj banci upoznao veliki broj predivnih i stručnih ljudi sa kojima je naprosto bilo zadovoljstvo raditi. Oni će mi najviše nedostajati“, rekao je Pelivan, koji će svoje penzionerske dane provoditi u porodičnoj kući u Splitu.

Održani treći Sportski susreti centralnih banaka regiona

Od 10. do 14. oktobra/listopada 2007. godine u Bukureštu su, u organizaciji Narodne banke Rumunije, održani treći Sportski susreti centralnih/narodnih banaka regiona u kojima su učestvovali predstavnici centralnih/narodnih banaka Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Grčke, Makedonije, Crne Gore, Srbije, Turske, Mađarske i Rumunije. Timovi centralnih banaka takmičili su se dva dana, 11. i 12. oktobra/listopada, u sljedećim disciplinama: nogometu, košarci, tenisu, stonom tenisu i šahu. Predstavnici Narodne banke Rumunije osvojili su zlatne medalje u nogometu, košarci, stonom tenisu

Ekipo CBBiH predstavljalo je oko 35 takmičara. Almira Selimović osvojila drugo mjesto u šahu za žene, dok je košarkaška ekipa CBBiH dobila nagradu za fair-play.

(žene single), stonom tenisu (muškarci single i double) i tenisu (muškarci single i double). Trofej u šahu za žene otišao je Narodnoj banci Makedonije, a u šahu za muškarce Narodnoj banci Mađarske. Zlatnu medalju u stonom tenisu, žene double, osvojila je ekipa Centralne banke Republike Turske. Zlato u tenisu, žene

Dio reprezentacije CBBiH u Bukureštu

double, otišlo je predstavnicama narodnih banaka Srbije i Bugarske, a u tenisu, žene single, predstavnici Mađarske narodne banke. Ovi sportski susreti su postali tradicija među centralnim bankama regiona, a doprinose daljem jačanju veza između ovih institucija.

SAOPŠTENJA ZA JAVNOST

Direktna strana ulaganja u 2006. godini iznosila 1,1 milijardu KM

Direktna strana ulaganja su tokom 2006. iznosila 1,1 milijardu KM, što je za 18% više nego u 2005. godini, odnosno na istom nivou kao u rekordnoj 2004. godini. Ovi podaci ne uključuju velike privatizacione ugovore koji su sklopljeni u 2006, nego samo kompletirane transakcije, što znači da će iznos stranih investicija tokom 2007. biti još veći. Kao i u prethodnim godinama najveći dio investicija u 2006. dolazi iz Austrije (45%), a zatim slijede Hrvatska (15%) i Slovenija (14%). Najveći priliv direktnih investicija zabilježen je u sektoru finansijskog posredovanja, a zatim u preduzećima u oblasti prerađivačke industrije i trgovine. Značajan dio investicija (17,7%) odnosi se na reinvestiranu dobit, jer ulaganja iz ranijih godina već postaju profitabilna i vlasnici odlučuju da dio te dobiti zadrže i kapitalno jačaju domaće banke i preduzeća. Ukupno stanje direktnih investicija na kraju 2006. iznosi 5,89 milijardi KM, što znači da je nivo stranih ulaganja više nego duplo veći nego prije tri godine. Guverner Centralne banke BiH (CBBiH) **Kemal Kozarić** naglasio je da strane investicije imaju veliku važnost za bh. ekonomiju, kako sa stanovišta otvaranja novih radnih mjesta, tako i podizanja tehnološkog nivoa u preduzećima, kao i za održivo finansiranje platnobilansnog deficita. Podaci o prilivu stranih investicija pokazuju da bh. ekonomija u zadnjim godinama konstantno privlači značajne strane investicije i da će se taj trend i ubrzavati sa približavanjem EU i sa ubrzanim procesom tranzicije. Podaci koje je objavila CBBiH prikupljeni su i obrađeni prema međunarodnim statističkim standardima i predstavljaju međunarodno uporedive i pouzdane statističke podatke o stranim investicijama u BiH. U sklopu novih podataka objavljeni su i revidirani podaci za prethodne dvije godine. Također je uvedena i sektorska klasifikacija koja je u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti EU (NACE). Podaci su dostupni na web stranici Centralne banke BiH.

Štednja građana dostigla 4,8 milijardi KM

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) svim građanima čestita 31. Oktobar/listopad - Svjetski dan štednje, koji naši građani obilježavaju sa najvećim zabilježenim iznosom štednih uloga do sada. Štednja građana Bosne i Hercegovine je na dan 30. septembra/rujna 2007. godine dostigla 4,8 milijardi KM, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja povećanje od približno milijardu KM, odnosno, 26,5%. Nivo štednje od 4,8 milijardi KM znači da se štednja od 2000. godine povećala šest puta. Osim povećanja ukupnog nivoa štednje, primjetno je da je došlo do povećanja štednih uloga u konvertibilnim markama, te da se odnos štednje u domaćoj i stranoj valuti polako mijenja u korist konvertibilne marke. „Kontinuirano povećavanje nivoa štednih uloga, kao i povećanje štednje u konvertibilnim markama nedvojbeno pokazuje da građani vjeruju u stabilnost konvertibilne marke i u bankarski sektor BiH”, izjavio je guverner CBBiH **Kemal Kozarić**. No, i pored brže stope rasta štednje u domaćoj valuti, učešće štednje u stranoj valuti u ukupnoj štednji je još uvijek dosta veliko sa približno 67%. Oročeni i štedni depoziti građana su na dan 30. septembra/rujna 2007. godine iznosili su 2,73 milijarde KM, odnosno oko 56% od ukupne štednje, dok se ostatak odnosio na depozite po viđenju građana, odnosno, oko 44% od ukupne štednje. Ovo predstavlja približno isti odnos oročenih i štednih depozita i depozita po viđenju koji je zabilježen u istom periodu prošle godine. Pozitivan trend u porastu štednje je ohrabrujući, jer daje osnovicu bankarskom sektoru za investiranje u proizvodne projekte. Treba napomenuti da se počinju razvijati i drugi načini štednje, kao što su životna osiguranja, što čini ukupni nivo štednje većim od depozita u bankama. „Uz želje da što više naših građana bude u prilici da još više štedi, što će im omogućiti bolji životni standard, CBBiH im čestita Svjetski dan štednje, 31. oktobar” rekao je guverner Kozarić.

GJ SARAJEVO

Tokom oktobra/listopada 2007. godine, Služba za bankarstvo je izvršila 35 transakcija prodaje KM u iznosu od 137.184.162,54 KM i osam transakcija kupovine KM u iznosu od 89.577.014,00 KM. Tako je saldo kupoprodaje pozitivan i iznosi 47.607.148,50 KM. Služba za trezorske poslove izvršila je 253 transakcije sa gotovim novcem. Od ukupnog broja, 168 su bili ulazi - prijemi u vrijednosti od 99.303.345,00 KM, od čega je 2.269.895 komada novčanica i 1.004.239 komada kovanica, te 85 transakcija izlaza gotovog novca u vrijednosti 85.622.445,00 KM, od čega je 1.938.043 komada novčanica i 1.426.000 komada kovanica. Tokom ovog mjeseca sve komercijalne banke (17 banaka) su ispunile obavezu držanja rezervi na računima rezervi kod CBBiH. Za taj period u Službi za monitoring i platni promet je obračunato 3.916.623,05 KM u korist komercijalnih banaka na ime naknade za držanje obavezne rezerve. U žirokliringu GJ Sarajevo obrađeno je 656.861 nalog unutrašnjeg platnog prometa u iznosu od 254.023.201,81 KM. Na zahtjev pravnih i fizičkih lica iz Jedinственог регистра transakcijskih računa izdata su 533 izvještaja o stanju transakcijskih računa poslovnih subjekata i naplaćeno 2.665,00 KM. Kao član projektnog tima za uspostavljanje međubankarskog tržišta novca direktor GJ Sarajevo **Sadik Kadrić** je učestvovao u predtestnoj fazi funkcionisanja međubankarskog tržišta novca održanoj 22. i 23. oktobra/listopada 2007. godine u prostorijama kompanije Tenfore u Beogradu. Zaključeno je da je moguće preći na sljedeću fazu testiranja i implementacije projekta međubankarskog tržišta novca. U radnoj posjeti GJ Sarajevo 29. oktobra/listopada bili su guverner **Kemal Kozarić** i viceguverner **Feriha Imamović** kako bi se informisali o dosadašnjem radu i budućim aktivnostima.

GJ MOSTAR

U Službi za trezorske poslove od 1. do 31. oktobra/listopada 2007. godine bilo je 55 naloga blagajni za isplatu ukupne vrijednosti 53.681.800,00 KM, a 71 nalog blagajni za uplatu ukupne vrijednosti 44.960.310,00 KM. U istom razdoblju Služba za monitoring i platni promet primila je 143 zahtjeva za izdavanje podataka iz Jedinственог регистра transakcijskih računa i izdala potvrde. Obavljeno je ukupno 332.669 transakcija platnog prometa, od čega 322.985 transakcija žirokliringa i 9.684 transakcije RTGS-a. Služba bankarstva, u navedenom razdoblju, obavila je

50 transakcija i to 28 putem ino računa, a 22 gotovinske transakcije. U apsolutnom iznosu najveći je iznos prodaje preko ino računa od 71.653.284,40 KM ostvaren kroz 21 transakciju, slijedi kupovina u vrijednosti od 33.000.000,00 KM ostvarena kroz sedam transakcija. Prodaja za gotovinu eura iznosila je 12.183.843,00 KM i obavljena je putem 19 transakcija, dok je kupovina obavljena putem tri transakcije u iznosu od 293.374,50 KM. Ukupno je naplaćeno 24.367,67 KM provizije.

GBRS BANJA LUKA

U Službi za trezorske poslove u toku oktobra/listopada, obim poslova ostao je na približno istom nivou u odnosu na prethodni mjesec. U ovom mjesecu obavljeno je 220 transakcija, od čega 158 ulaznih i 62 izlazne transakcije. Primljeno je i prerađeno 1.601.180 komada novčanica KM i EUR i 346.000 komada kovanog novca, a isplaćeno je 2.936.648 komada novčanica i 610.000 komada kovanog novca. U GBRSCBBiH Banja Luka nastavljen je pozitivan trend kupoprodaje KM. Tokom oktobra/listopada obrađeno je 117 predmeta, od čega se na kupovinu odnosi 43 predmeta u iznosu od 103,1 milion KM, a na prodaju 74 predmeta u iznosu od 48,0 miliona KM, tako da je ukupan neto bilans kupoprodaje 2,85 milijardi KM.

FILIJALA BRČKO

U oktobru/listopadu 2007. godine ostvaren je veći indeks ulaza KM – indeks broja ulaza 119,37 i vrijednosno 116,99 KM, te eura - broj ulaza 106,25 i vrijednosno 124,11 u odnosu na septembar/rujan ove godine. Upotrebnа dozvola za rekonstruisani objekat Filijale CBBiH u Brčkom dobijena je 23. oktobra/listopada. Rukovodilac Filijale Brčko **Mirzeta Arnautović** prisustvovala je 4. oktobra/listopada proširenoj sjednici Uprave CBBiH u Sarajevu. Koordinator za trezorske poslove Filijale **Mira Tabaković** i samostalni referent za trezorske poslove Filijale **Amir Mehikić** prisustvovali su 16. oktobra/listopada prezentaciji kompanije KURZ u CUCBBiH. U Sarajevu je 25. oktobra/listopada održan sastanak direktora GJ i filijala CBBiH kojem je prisustvovala i rukovodilac Filijale. Koordinator Službe za sigurnost Filijale **Sead Ibrišimović** je 16. oktobra/listopada prisustvovao sastanku u Odjeljenju za sigurnost CUCBBiH u vezi sa primjenom novog Pravilnika o sistemu sigurnosti u CBBiH. Urađen je prijedlog Finansijskog plana, Plana nabavki i Plan ljudskih resursa za Filijalu za 2008. godinu.

FILIJALA PALE

U toku oktobra/listopada 2007. godine u Filijali GBRSCBBiH na Palama realizovane su 24 transakcije kupoprodaje KM, od čega 19 transakcija prodaje KM u iznosu od 29,6 miliona KM, što je po vrijednosti više za 113% u odnosu na prethodni period. Na kupovinu KM otpada pet transakcija u iznosu od 10,6 miliona KM, što je po vrijednosti manje za 12 indeksnih poena. U odnosu na prethodni mjesec broj transakcija kupovine i prodaje KM opao je za 14 indeksnih poena. Broj kupovina KM opao je za 17 indeksnih poena, a broj transakcija prodaje KM opao je za 14 indeksnih poena. Međutim, saldo između kupovine i prodaje KM porastao je za 17,4 miliona KM ili za 5%. Broj pologa KM porastao je za 26%, a broj isplata KM za 45%. Broj primljenih zahtjeva u CAS porastao je za 8%, a broj međubankarskih transfera za 67% u odnosu na prethodni period. Depoziti komercijalnih banaka u KM porasli su za 2%, a depoziti u drugim valutama za 40% u odnosu na prethodni period. Na računima rezervi komercijalnih banaka prosječan saldo porastao je za 8% i sve banke su ispunile obaveznu rezervu.

Dvanaest seminara u inostranstvu

Edis Kovačević

Suzana Žuža

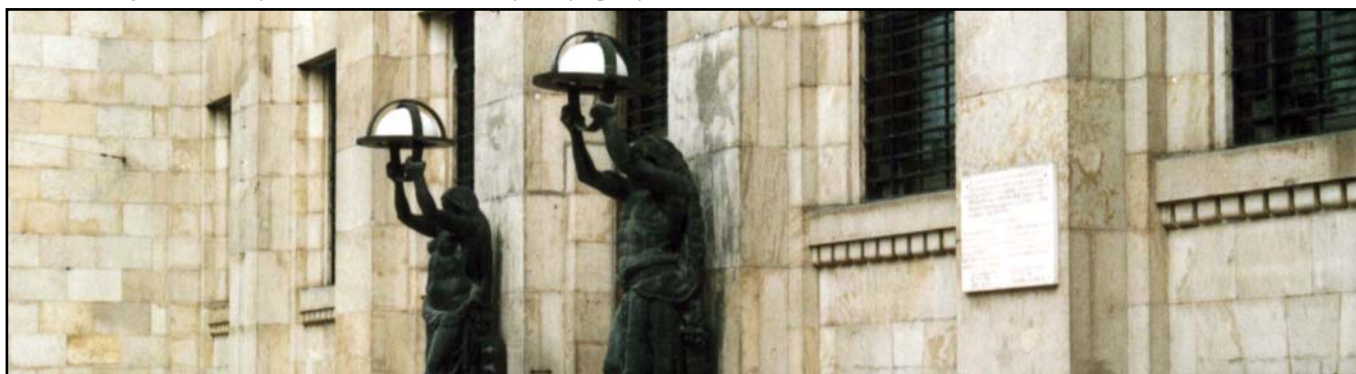
Lejla Krkalić

Samira Dupovac

U oktobru/listopadu održano je 12 seminara u inostranstvu kojima je prisustvovalo 19 službenika CBBiH. Održane su i tri konferencije. U Dubrovniku je 16. i 17. oktobra/listopada održana VII Regionalna finansijska i investicijska konferencija za jugoistočnu Evropu, u organizaciji Euromoney Institutional Investor PLC, a prisustvovala joj je viceguverner **Feriha Imamović**. Viši stručni saradnik za devizne operacije i poravnanja **Bojan Savić** prisustvovao je XI Investicijskoj konferenciji koja je od 11. do 15. oktobra/listopada održana u Dublinu, u organizaciji DEPFA Bank. Ekonomska konferencija o centralnoj, istočnoj i jugoistočnoj Evropi održana je od 30. septembra/rujna do 3. oktobra/listopada u Frankfurtu. Ovoj konferenciji, koju je organizovala Evropska centralna banka (ECB), prisustvovao je rukovodilac Odjeljenja za ekonomska istraživanja, statistiku i publikacije **Amir Hadžiomergić**. Održana je i izložba vezana za 30-godišnju provjeru

pojedinačnih novčanica i tehnološke proizvode, 18. i 19. oktobra/listopada u Beču. Izložbi je prisustvovao rukovodilac Odjeljenja trezora **Silvestar Lincender**. Šest službenika CBBiH je boravilo u studijskoj posjeti Narodnoj banci Hrvatske, od 21. do 23. oktobra/listopada koja se odnosila na pripreme o otpočinjanju investiranja u reverse repo transakcije: koordinator Službe "Back Office" **Lejla Krkalić**, koordinator Službe "Front Office" **Edis Kovačević**, viši stručni saradnik za portfolio analizu u Službi "Middle Office" **Suzana Žuža**, koordinator Službe za račune CB **Meliha Smajlagić**, viši stručni saradnik za programiranje i održavanje aplikacija **Adnan Sarajlić** i viši stručni saradnik za pravne poslove **Samira Dupovac**. Koordinator Službe za žirokliring **Sead Bijedić** boravio je od 5. do 7. oktobra/listopada u Ohridu, gdje je prisustvovao XII Godišnjoj skupštini ACI Makedonija – The Financial Markets Association.

Mjesečni bilans stanja (privremeni) od 30. septembra/rujna 2007. godine
Objašnjenja

Mjesečni bilans stanja se izdaje da bi se obezbijedile informacije o radu Centralne banke Bosne i Hercegovine prema pravilu currency boarda i da bi se ponudile posebne informacije koje zahtjeva Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Neke posebne karakteristike bilansa stanja od 30. septembra/rujna su:

Na dan 30. septembra/rujna Banka je zadovoljila obaveze pravila currency boarda kako to navodi član 31. Zakona. Stanje neto strane aktive prevazilazi njenu monetarnu pasivu u konvertibilnim markama (KM) za 349.285 hiljada KM. Ovo je prikazano u stavki neto devizna aktiva minus monetarna pasiva.

Devizna aktiva je sačinjena uglavnom od depozita koji se drže kod ino-banaka.

Bilans stanja, također, prikazuje kompoziciju držanja valuta tako što ih diferencira u EUR i ostale valute.

Bančine devizne investicije donose prihod za Banku.

Monetarna pasiva je u najvećem obimu predstavljala obavezu Banke za KM novac u opticaju (2.302.904 hiljade KM) i depozite rezidentnih banaka (3.711.959 hiljada KM).

Kapital i rezerve odražavaju početni kapital, rezerve, dionice i akumulirane dobiti Banke od početka njenog rada 11. augusta/kolovoza 1997. godine.

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Banka iskazuje u bilansu stanja MMF-ove račune 1 i 2 kao stranu pasivu, i čuva vrijednosne papire Vlade Bosne i Hercegovine vezane za članstvo. Istovremeno djelujući i kao fiskalni agent u ime Vlade u njenim odnosima sa MMF-om, Banka evidentira sredstva i obaveze Vlade vezane za članstvo na povjerilačkim računima odvojenim od bilansa stanja.

Konsolidacijom svih računa vezanim za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u izračunava se obaveza kao neto članska pozicija od 6.559 hiljada KM.

Banka, također, vodi određene račune stranih valuta u smislu sporazuma između Vlade Bosne i Hercegovine i stranih vlada i finansijskih organizacija, kao i devizne račune državnih institucija i agencija za koje Banka djeluje kao agent. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva CBBiH, oni nisu uključeni u gorenavedeni bilans stanja. Ukupni iznos sredstava koja se drže na ovim računima je bio 476.589 hiljada KM.

Dalji upiti koji se tiču Mjesečnog bilansa stanja mogu se uputiti Odjeljenju za računovodstvo i finansije u Sarajevu na tel. (33) 27 81 19, fax. (33) 27 82 94. Predstavnici medija mogu se obratiti Službi za odnose s javnošću na tel. (33) 27 81 23, fax. (33) 27 82 96.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je neovisna monetarna institucija BiH i nema nikakvih organizacijskih veza sa bilo kojom poslovnom bankom.

Mjesečni bilans stanja (privremeni) od 30. septembra/rujna 2007. godine
(iznosi u hiljadama KM)

AKTIVA		Ukupan iznos	EUR	Ostale valute
1	Devizna aktiva	6.475.069	6.470.887	4.182
1.1	Gotovina	26.774	26.737	37
1.2	Kratkoročni depoziti	6.041.926	6.038.039	3.887
1.3	SDR u MMF-u	258	0	258
1.4	Investicije u vrijednosne papire	406.111	406.111	0
2	Ostala aktiva	55.983		
UKUPNA AKTIVA (1+2)		6.531.052		

PASIVA		Ukupan iznos
3	Monetarna pasiva	6.124.835
3.1	Valuta u opticaju	2.302.904
3.2	Depoziti rezidentnih banaka	3.711.959
3.3	Depoziti ostalih rezidenata	109.972
4	Obaveze prema nerezidentima	949
5	Ostala pasiva	2.922
6	Kapital i rezerve	402.346
UKUPNA PASIVA (3+4+5+6)		6.531.052

Neto devizna aktiva minus monetarna pasiva (1-3-4)	349.285
--	---------

mr Ankica Kolobarić
Glavni interni revizor

mr Kemal Kozarić
Guverner
Sarajevo (datum)
23. 10. 2007